

คุยกับผู้อ่าน

นพ.ประเวศ วะสี

สวนโมกข์ ๘๐ ปี พุทธชนันต์ ๒๖๐๐

เมื่อ ๒๖๐๐ ปีมาแล้ว พระพุทธองค์ตรัสรู้ ณ ควางตันโปธิ์ที่ตำบลคยา ริมแม่น้ำเนรัญชรา ในกาลนั้น บรรยายกันว่าโลกธาตุสิ้นสะเทือน หรืออีกนัยหนึ่งความรู้ที่ทรงค้นพบนั้นเป็นของใหม่ที่ก่อให้เกิดคลื่นแห่งความสั่นสะเทือนไปทั้งจักรวาล เพราะเป็นความรู้ใหญ่หรือปัญญาที่ไม่เคยมีมาก่อน เป็นปัญญาที่ทำให้มนุษย์พ้นทุกข์ได้

ตลอดเวลา ๒๖๐๐ ปีที่ผ่านมา กระแสแห่งการเข้าถึงธรรมไม่เคยขาดหาย เนื่องจากธรรมนี้เป็นธรรมชาติที่มีอยู่แล้ว พระพุทธองค์ไปทรงค้นพบแล้วนำมาเผยแพร่ ใครจะรู้จักหรือไม่รู้จักพระพุทธองค์หรือคำสอนของพระพุทธองค์ ก็มีสิทธิที่จะพบธรรม เพราะเป็นธรรมชาติอันเป็นกลางที่ดำรงอยู่ โดยไม่มีใครเป็นเจ้าของหรือผูกขาด แม้พุทธธรรมจะเป็นปัญญามหาศาลเพียงใด พระพุทธองค์และพระสาวกก็ไม่เคยไปจดสิทธิบัตร ความรู้สึกที่มีประโยชน์ต่อชีวิตควรเป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติ ไม่ใช่เครื่องแสวงหากำไร

เมื่อ ๘๐ ปีมาแล้ว คือในปี ๒๔๗๕ มีพระหนุ่มผู้องอาจแกล้วกล้าองค์หนึ่ง ไปตั้งสวนอันเป็นพลังแห่งความหลุดพ้น คือสวนโมกขพลาราม และประกาศตัวเป็นทาสแห่งพระพุทธ ตลอดเวลาอายุอันยืนยาวของท่าน ท่านอาจารย์พุทธทาสได้ผลิตคำสอนในรูปต่างๆ จำนวนมหาศาล อันมีลักษณะจำเพาะซึ่งอาจจะเรียกว่าเป็นพุทธทาสธรรม

พุทธทาสธรรมมีลักษณะลัดสันตติตรงสู่โลกุตตรธรรม เพื่อรักษาโรคโลก จึงอาจเรียกว่าเป็นโลกุตตรโอสถ ท่านอาจารย์พุทธทาสเพียรปรุงโลกุตตรโอสถให้เป็นยาสามัญประจำบ้าน

โลกได้สวิงสุดเหวี่ยงไปทางวัตถุ ไม่ปรากฏว่าแก้ทุกข์ได้จริง แต่กลับก่อให้เกิดวิกฤติมากขึ้นทุกๆ ทาง ท่านอาจารย์พุทธทาสได้ฝากปณิธานไว้ข้อหนึ่งว่า ขอให้มนุษย์ถอนตัวจากวัตถุนิยม

ในโอกาสที่สวนโมกข์มีอายุครบ ๘๐ ปี และพระพุทธชนันต์ ๒๖๐๐ ปี ถ้าถือเป็นโอกาสที่จะตั้งต้นศึกษาธรรม หรือศึกษาธรรมกันให้มาก จะพบความสุข ความสุขที่ทุกคนใฝ่หาแต่ไม่พบ เพราะไปมุ่งหาที่ความสุราคาแพง ความสุขที่แท้จริงนั้นราคาถูกมาก (Happiness at low cost)

ความสุขที่แท้จริงเกิดจากการระงับการปรุงแต่ง

ตอนพระท่านว่า... ระงับสังขารเสียได้เป็นความสุขอย่างยิ่ง... ไม่ใช่ตายแล้วเป็นสุขอย่างยิ่ง

“สังขาร” ในที่นี้หมายถึงการปรุงแต่ง โลกุตตรโอสถที่พูดถึงคือยาการระงับการปรุงแต่ง

ประเวศ วะสี